

§ 3.

Конница.

Конницата въ всичкитѣ господарства въобще състояла отъ кирасири и драгуни. Освѣтъ това, въ императорскитѣ войски имало карабинери, кроати или унгарски хусари, а въ испанскитѣ войски — карабинери и конна кралска гвардия — остатъкътъ отъ рицарската, тѣжко-въоръжена конница. Въ французскитѣ войски имало жандарми (*gens d'armes*) или кирасири, легка конница (*chevaux légers*), нѣмски рейтари (*reitres*), унгарци (*cravattes, croates*), а сжщо конни мушкетери и конни фузелери; а драгуни нѣмало.

Въ Швеция конницата въ началото на царуването на Густавъ-Адолфа била още главенъ родъ войска. Но дворянството до такава степенъ обѣдняло, че не служило въ конницата, и Густавъ-Адолфъ билъ принуденъ да учрѣди въ всѣка областъ 3 конни роти отъ по 125 души. Въ Финландия такива имало 12, а всичко тѣзи роти въ Швеция брояли 3.500 души конница. По напръшната легка конница, въоръжена още съ лжкове, Густавъ-Адолфъ обърналъ въ драгуни. Шведската конница въобще състояла тѣй сжщо само отъ кирасири и драгуни.

Густавъ-Адолфъ значително облекчилъ въоръжението на конницата, отмѣнилъ пикитѣ, замѣнилъ ги у кирасиритѣ съ къси и лежки карабини, а на драгунитѣ далъ мушкети съ фитилни затвори. Шведскитѣ кирасири носили само кираси и шишаци, и били освѣтъ това въоръжени съ пищови и палаши.

Отъ всички най тѣжко била въоръжена испанската, нѣмската и французската тѣжка-конница: тя носила още лати и вънъ отъ това имала палаши и пищови. Впрочемъ францу-

зитѣ наскоро почнали да облекчаватъ въоръжението на конницата и даже да не употрѣбаватъ пълното отбранително въоръжение. Малко по малко тѣжката конница у тѣхъ се намалила на брой и дошла въ упадъкъ, а легката, напротивъ, се умножила, усвършенствувала и имала, както шведскитѣ кирасири, само едни кираси, палаши и пищови.

Карабинеритѣ били въобще въоръжени по легко, отколкото кирасиритѣ, и имали лежки карабини. Въ Франция тѣ били най напръдъ разпръдѣдени на легкоконни роти; но Людовикъ XIII учрѣдилъ цѣли карабинерни полкове, каквито въ 1643 година имало 12; въ послѣдствие тѣ били унищожени. Въ 1622 год. Людовикъ XIII далъ на лейбъ-карабинерната си рота мушкети, за което тя взела да се нарича мушкетерска (*mousquetaires*).

Драгунитѣ, кроатитѣ и хусаритѣ били въоръжени още по легко, отколкото карабинеритѣ, и нѣмали никаково отбранително въоръжение. Шведскитѣ и другитѣ драгуни били въоръжени съ мушкети или карабини, но пищови нѣмали.

Конницата се раздѣляла на полкове и роти (ескадрони, корнети); но силата на полковетѣ и ротитѣ била сжщо, както и въ пѣхотата, неопрѣдѣлена и навсѣкждѣ различна. Освѣтъ това полковетѣ рѣдко имали пълно число коне, по причина на трудността въ снабдяването на конницата съ такива. Въ императорската конница полковетѣ брояли 750—800, а ротитѣ — 100 коня, нѣкога по вече, а нѣкога по малко. У французитѣ ротитѣ брояли 50, а у шведитѣ — 66—71 конь. У послѣднитѣ въ конния полкъ имало 8 роти или всичко